

Ämmaemand, tase 7 hindamiskriteeriumid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID			LÄBIVAD KOMPETENTSID	HINDAMISKRITEERIUMID
TERVISEKASVATUS JA PEREPLANEERIMINE	ÄMMAEMANDUS-TOIMINGUD	RAVIPLAANI KOOSTAMINE		
Tegevusnäitajad	Tegevusnäitajad	Tegevusnäitajad	Tegevusnäitajad	
1. osaleb kaasaegses terviskasvatases ja reproduktiivtervise edendamisel;			1. lähtub oma ametialases tegevuses eetika-koodeksist (lisa 1), tõendus põhised ja tunnustatud ravi- ja tegevusjuhenditest; 2. hoiab info konfidentsiaalsust, lähtudes õigusaktidest; 3. dokumenteerib oma tegevuse, lähtudes õigusaktidest ja riiklikest tegevus-juhenditest; 4. väljendab ennast selgelt ja arusaadavalt; 5. lahendab konflikte konstruktiivselt, rakendades konflikti lähendamise põhimõtteid; kasutab enesekehtestamise strateegiaid; 6. juhindub patsiendikesksest lähenemisest, arvestades ka erivajadustega patsientidega; 7. juhindub multidistsiplinaarse meeskonna töö põhimõtetest; jagab oma teadmisi kolleegidega; 8. säilitab ja arendab oma kutsealaseid teadmisi ja oskusi; 9. järgib oma töös ohutusnõudeid ja rakendab universaalseid turvalisuse tagamise ettevaatusabinõusid, lähtudes õigusaktidest; 10. kasutab ressursse säästlikult; 11. osaleb kutsealases arendustöös; 12. kasutab tööks vajalikul tasemel kontoritarkvara; kasutab erialaseid digitaalseid andmebaase ja tarkvara; 13. kasutab oma töös riigikeelt tasemel C1 ja ühte võõrkeelt suhtlustasandil (lisa 2).	Toob näiteid, läbi milliste tegevustega oma põhitöökohal saab osaleda ja panustada terviskasvatuse, reproduktiivtervise edendamisse (nt läbiviidud loengud, avaldatud arvamusartiklid jm tegevus).
2. teostab patsiendi läbivaatuse (sh günekoloogiline ja rindade läbivaatus);				Kirjeldab patsiendi/kliendi günekoloogilist ja rindade läbivaatust ning turvalisusega seotud põhiaspektide praktilises töös.
3. tunneb ära reproduktiivtervise seotud vaimse tervise seisundi muutused ja toimetuleku probleemid; korraldab juhtumi lahendamise koostöös teiste spetsialistidega;				Kirjeldab sagedamini esinevaid reproduktiivtervise seotud vaimse tervise seisundi muutuseid ja analüüsib toimetulekuga kaasnevaid probleeme. Analüüsib iseenda tegevust vaimse tervise seisundiga patsiendiga tegeledes, nimetab teised spetsialistid.
4. nõustab ja kirjutab välja teaduspõhiselt tunnustatud rasestumisvastasteid vahendeid vastavalt riiklikele juhenditele ja õigusaktidele ning arvestades kultuurilist tausta.	2. manustab ravimeid, lähtudes ravikorraldustest ja kehtivatest ravijuhenditest;	1. määrab ravi vastavalt kehtivatele ravijuhistele ja õigusaktidele; 2. hindab määratud ravi tõhusust ja vajadusel korrigeerib määratud ravi; vajadusel kaasab teisi spetsialiste.		Kirjeldab koos põhjendusega, millised on enamkasutatud ja soovitatud rasestumisvastased vahendid, nende eelised, nõustamise eripärasid raviplaani tegemisel ja -hindamisel, sh kultuurilisi. Nimetab õigusakti ja ravijuhise, mille alusel ämmaemandal on õigus ravi määrata rasestumisvastaste vahendite väljakirjutamisel.

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID			LÄBIVAD KOMPETENTSID	HINDAMISKRITEERIUMID
ÄMMAEMANDUS RASEDUSE PUHUL	ÄMMAEMANDUS-TOIMINGUD	RAVIPLAANI KOOSTAMINE		
Tegevusnäitajad	Tegevusnäitajad	Tegevusnäitajad	Tegevusnäitajad	
1. tuvastab raseduse ja määrab raseduse suuruse, kasutades erinevaid meetodeid; teeb iseseisvalt raseduse tuvastamise UH;	8. määrab ja teostab vajalikud analüüsid ning uuringud, interpreteerib tulemusi; teeb skriining-teste, kõrvalekallete korral suunab patsiendi edasi.		1. lähtub oma ametialases tegevuses eetika-koodeksist (lisa 1), tõendus põhised ja tunnustatud ravi- ja tegevusjuhenditest; 2. hoiab info konfidentsiaalsust, lähtudes õigusaktidest; 3. dokumenteerib oma tegevuse, lähtudes õigusaktidest ja riiklikest tegevusjuhenditest; 4. väljendab ennast selgelt ja arusaadavalt; 5. lahendab konflikte konstruktiivselt, rakendades konflikti lähendamise põhimõtteid; kasutab enesekehtestamise strateegiaid; 6. juhindub patsiendikesksest lähenemisest, arvestades ka erivajadustega patsientidega; 7. juhindub multidistsiplinaarse meeskonna töö põhimõtetest; jagab oma teadmisi kolleegidega; 8. säilitab ja arendab oma kutsealaseid teadmisi ja oskusi; 9. järgib oma töös ohutusnõudeid ja rakendab universaalseid turvalisuse tagamise ettevaatusabinõusid, lähtudes õigusaktidest; 10. kasutab ressursse säästlikult; 11. osaleb kutsealases arendustöös; 12. kasutab tööks vajalikul tasemel kontoritarkvara; kasutab erialaseid digitaalsete andmebaase ja tarkvara; 13. kasutab oma töös riigikeelt tasemel C1 ja ühte võorkeelt suhtlustasandil (lisa 2).	Kirjeldab erinevaid raseduse tuvastamise ja suuruse määramise meetodeid, nende asjakohasust, käepäraste vahendite kasutamist. Kui ise aktiivselt ei osale raseduse tuvastamisel ultraheli abil/skriiningtestide teostamisel, siis kirjeldab ämmaemanda tegevust teooria baasil.
2. jälgib iseseisvalt rasedust, lähtudes vastavatest riiklikest juhenditest ja õigusaktidest ning võimalusel arvestab naise/pere soove; jälgib riskirasedat koostöös arstiga;				Toob näiteid ja analüüsib raseduse jälgimise põhimõtete rakendamist, läbi naise soovide, vajaduste ja tõendus põhise praktika. Nimetab kehtiva raseduse jälgimise juhendi ja dokumenteerimise põhimõtteid. Kirjeldab riskiraseda jälgimist koostöös arstiga.
3. arvutab erinevate meetodite ja parameetrite järgi oletatava sünnikuupäeva ja sellest tulenevalt määrab rasedus- ja sünnituspuhkuse algusaja;				Kirjeldab oletatava sünnituse tähtaja määramiseks kasutatavaid erinevaid meetodeid, parameetreid ja lähtuvalt sünnituse tähtajast määrab sünnituspuhkuse aja arvestades seadusandlusest tulenevaid tingimusi.
4. teeb vaginaalse läbivaatuse, võtab vajadusel analüüsid ning tõlgendab tulemusi, selgitab neid patsiendile, vajadusel määrab ravi või suunab edasi teiste spetsialistide juurde;	2. manustab ravimeid, lähtudes ravikorraldustest ja kehtivatest ravijuhenditest;	1. määrab ravi vastavalt kehtivatele ravijuhistele ja õigusaktidele; 2. hindab määratud ravi tõhusust ja vajadusel korrigeerib määratud ravi; vajadusel kaasab teisi spetsialiste.		Analüüsib vaginaalse läbivaatuse teostamise põhimõtteid lähtudes ämmaemenduspraktika ja naise heoluga seotud aspektidest. Põhjab analüüsides valikukriteeriumeid, materjali kogumise tehnikat ning tulemuste tõlgendamise põhimõtteid. Toob näiteid ravi määramise vajadusest, selgitamisest patsiendile ja teiste spetsialistide kaasamisest.

<p>5. teeb naise läbivaatuse, kõhupalpatsiooni, funduse kõrguse mõõtmise, loote kasvu ja asendi hindamise, kasutades Leopoldi võtteid; hindab loote/loodete seisundit, analüüsib, tõlgendab ja selgitab tulemusi patsiendile; hindab ultraheliuuringu abil loote kasvu, määrab eesasetseva osa ja platsenta asetuse, hindab lootevee kogust;</p>	<p>8. määrab ja teostab vajalikud analüüsid ning uuringud, interpreteerib tulemusi; teeb skriining-teste, kõrvalekallete korral suunab patsiendi edasi.</p>		<p>1. lähtub oma ametialases tegevuses eetika-koodeksist (lisa 1), tõenduspõhisest ja tunnustatud ravi- ja tegevusjuhenditest; 2. hoiab info konfidentsiaalsust, lähtudes õigusaktidest; 3. dokumenteerib oma tegevuse, lähtudes õigusaktidest ja riiklikest tegevus-juhenditest; 4. väljendab ennast selgelt ja arusaadavalt; 5. lahendab konflikte konstruktiivselt, rakendades konflikti lähendamise põhimõtteid; kasutab enesekehtestamise strateegiaid; 6. juhindub patsiendikesksest lähenemisest, arvestades ka erivajadustega patsientidega; 7. juhindub multidistsiplinaarse meeskonna töö põhimõtetest; jagab oma teadmisi kolleegidega; 8. säilitab ja arendab oma kutsealaseid teadmisi ja oskusi; 9. järgib oma töös ohutusnõudeid ja rakendab universaalseid turvalisuse tagamise ettevaatusabinõusid, lähtudes õigusaktidest; 10. kasutab ressursse säästlikult; 11. osaleb kutsealases arendustöös; 12. kasutab tööks vajalikul tasemel kontoritarkvara; kasutab erialaseid digitaalseid andmebaase ja tarkvara; 13. kasutab oma töös riigikeelt tasemel C1 ja ühte võõrkeelt suhtlustasandil (lisa 2).</p>	<p>Kirjeldab naise üld-läbivaatuse ja kõhupalpatsiooni etappe ja tehnikat (emakapõhja kõrguse mõõtmine, loote kasvu ja asendi hindamine jne). Kirjeldab loote seisundi hindamise põhimõtteid ja vajalike abivahendite kasutamist, analüüsib tulemusi kirjeldades hinnangu dokumenteerimist ning tagasiside andmist patsiendile. Kirjeldab ultraheli abil teostatud uuringu tulemusi loote kasvu -, loote eesasetseva osa ja platsenta asukoha määramiseks ning lootevee koguse hindamist.</p>
<p>6. teeb kardiotoograafia ja interpreteerib tulemusi; selgitab tulemusi patsiendile;</p>	<p>1. mõõdab elulisi näitajaid ja interpreteerib tulemusi;</p>			<p>Kirjeldab ja põhjendab kardiotoograafia vajadust, tegemist, sõnastab interpreteeritavad tulemused arusaadavalt.</p>
<p>7. hindab rasedusriske anamneesi ja raseduse kulu alusel, analüüsib kõrvalekaldeid normist; nõustab ja jälgib riskirasedat koostöös eriarstide ja teiste spetsialistidega;</p>	<p>8. määrab ja teostab vajalikud analüüsid ning uuringud, interpreteerib tulemusi; teeb skriining-teste, kõrvalekallete korral suunab patsiendi edasi.</p>	<p>2. hindab määratud ravi tõhusust ja vajadusel korrigeerib määratud ravi; vajadusel kaasab teisi spetsialiste.</p>		<p>Kirjeldab rasedusriskide hindamise lähtekohti kehtiva raseduse jälgimise juhendi järgi ja põhimõtteid. Loetleb rasedusriske anamneesi ja raseduse kulu alusel, analüüsib kõrvalekaldeid normist ning tegutsemist lähtudes ämmaemanda pädevusest. Määrab ämmaemandale lubatud ravi lähtuvalt õigusaktidest, põhjendab määratud ravi rasedusriskist tulenevalt. Skriiningtestide kirjeldamisel toob välja edasi suunamise vajaduse ja põhjenduse.</p>

<p>8. selgitab rasedale sünnieelse diagnostika sisu ning rasedusaegsete analüüside ja uuringute tegemise vajalikkust, läbiviimise aega, raseduse jälgimise korraldust ja põhimõtteid; interpreteerib ja selgitab rasedale uuringute tulemusi;</p>	<p>8. määrab ja teostab vajalikud analüüsid ning uuringud, interpreteerib tulemusi; teeb skriining-teste, kõrvalekallete korral suunab patsiendi edasi.</p>		<p>1. lähtub oma ametialases tegevuses eetika-koodeksist (lisa 1), tõenduspõhisest ja tunnustatud ravi- ja tegevusjuhenditest; 2. hoiab info konfidentsiaalsust, lähtudes õigusaktidest; 3. dokumenteerib oma tegevuse, lähtudes õigusaktidest ja riiklikest tegevus-juhenditest; 4. väljendab ennast selgelt ja arusaadavalt; 5. lahendab konflikte konstruktiivselt, rakendades konflikti lähendamise põhimõtteid; kasutab enesekehtestamise strateegiaid; 6. juhindub patsiendikesksest lähenemisest, arvestades ka erivajadustega patsientidega; 7. juhindub multidistsiplinaarse meeskonna töö põhimõtetest; jagab oma teadmisi kolleegidega; 8. säilitab ja arendab oma kutsealaseid teadmisi ja oskusi; 9. järgib oma töös ohutusnõudeid ja rakendab universaalseid turvalisuse tagamise ettevaatusabinõusid, lähtudes õigusaktidest; 10. kasutab ressursse säästlikult; 11. osaleb kutsealases arendustöös; 12. kasutab tööks vajalikul tasemel kontoritarkvara; kasutab erialaseid digitaalseid andmebaase ja tarkvara; 13. kasutab oma töös riigikeelt tasemel C1 ja ühte võõrkeelt suhtlustasandil (lisa 2).</p>	<p>Toob näiteid sünnieelse diagnostika praktilise rakendamise ja nõustamisega seotud aspektidest ämmaemanda perspektiivist lähtudes ämmaemanda pädevusest. Kirjeldab sünnieelse diagnostika uuringu tulemuste selgitamist rasedale.</p>
<p>9. selgitab rasedusaegseid muutusi organismis ja õpetab rasedusvaevusi vähendavaid võtteid;</p>				<p>Kirjeldab rasedusaegseid füsioloogilisi muutusi, põhjendab vaevuste leevendamiseks kasutatavate leevendusviiside valikut raseduse erinevatel trimestritel.</p>
<p>10. toetab rasedat, sh riskirasedat ja peret sünnitusplaani koostamisel ja sünnituskoha valikul koostöös teiste spetsialistidega.</p>				<p>Kirjeldab sünnitusplaani olemust ja vajadust. Loetleb sünnituskohad, analüüsides valikutegemise kriteeriume olemasolevatest õigusaktidest ja juhenditest lähtuvalt, sh riskiraseduse korral koostöös teiste spetsialistidega.</p>

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID			LÄBIVAD KOMPETENTSID	HINDAMISKRITEERIUMID
ÄMMAEMANDUS SÜNNITUSE PUHUL	ÄMMAEMANDUS- TOIMINGUD	RAVIPLAANI KOOSTAMINE		
Tegevusnäitaja	Tegevusnäitaja	Tegevusnäitaja	Tegevusnäitaja	
1. loob ja tagab privaatsuse, turvalise keskkonna sünnitusel; julgustab, toetab ja pakub naisele ja perele/tugiisikule füüsilist ja psühholoogilist tuge, vajadusel juhendab sünnitusel viibivat tugiisikut;	7. hindab vedelikubilanssi ja tagab vajaliku vedeliku-tasakaalu organismis;		1. lähtub oma ametialases tegevuses eetika-koodeksist (lisa 1), tõenduspõhisest ja tunnustatud ravi- ja tegevusjuhenditest; 2. hoiab info konfidentsiaalsust, lähtudes õigusaktidest; 3. dokumenteerib oma tegevuse, lähtudes õigusaktidest ja riiklikest tegevus-juhenditest; 4. väljendab ennast selgelt ja arusaadavalt; 5. lahendab konflikte konstruktiivselt, rakendades konflikti lähendamise põhimõtteid; kasutab enesekehtestamise strateegiaid; 6. juhindub patsientikesksest lähenemisest, arvestades ka erivajadustega patsientidega; 7. juhindub multidistsiplinaarse meeskonna töö põhimõtetest; jagab oma teadmisi kolleegidega; 8. säilitab ja arendab oma kutsealaseid teadmisi ja oskusi; 9. järgib oma töös ohutusnõudeid ja rakendab universaalseid turvalisuse tagamise ettevaatusabinõusid, lähtudes õigusaktidest; 10. kasutab ressursse säästlikult; 11. osaleb kutsealases arendustöös; 12. kasutab tööks vajalikul tasemel kontoritarkvara; kasutab erialaseid digitaalsete andmebaase ja tarkvara; 13. kasutab oma töös riigikeelt tasemel C1 ja ühte võõrkeelt suhtlustasandil (lisa 2).	Kirjeldab sünnitamiseks vajalikku privaatsust ja turvalist keskkonda ning ämmaemanda rolli selle loomisel. Toob näiteid naisele/perele pakutud emotsionaalse, psühholoogilise ja füüsilise toetuse võimalustest ja rakendamise kohta. Kirjeldab sünnitusel vajalikku vedelikubilansi hindamist ja analüüsib erinevaid võimalusi selle tagamiseks (sh tugiisiku kaasamine).
2. jälgib sünnitust vastavalt riiklikele juhenditele ja õigusaktidele; hindab sünnituse protsessi kulgu ja efektiivsust; hindab loote/loodete ja sünnitaja seisundit; vajadusel teeb amniotomia ja hindab lootevee iseloomu;	1. mõõdab elulisi näitajaid ja interpreteerib tulemusi;			Kirjeldab sünnituse juhtimist lähtuvalt kehtivast sünnituse juhendist, sh sünnitusprotsessi dokumenteerimist läbi erinevate perioodide, (sünnituse efektiivsuse, sünnitaja ja loote seisundi hindamine ja vahendid, abistamise võtted). Kirjeldab lootevete avamise vajadust/näidustust, lootevete avamise tehnikat ja hinnatavaid komponente.
3. kasutab Leopoldi võtteid loote asetuse määramisel, hindab loote seisundit erinevate jälgimise meetoditega (nt.KTG, Pinardi stetoskoop, STAN); paigaldab skalpelektroodi ja rakendab STAN monitooringut;	1. mõõdab elulisi näitajaid ja interpreteerib tulemusi;			Kirjeldab loote asetuse määramise tehnikat Leopoldi võtetega sünnitusel. Toob näiteid loote seisundi hindamiseks kasutatavatest meetoditest/vahenditest ja kirjeldab tulemuste interpreteerimist. Kirjeldab skalpelektroodi paigaldamise vajadust/ näidustust, paigaldamise tehnikat ja hinnatavaid komponente.

<p>4. teeb sünnitaja läbivaatuse ja hindab tema elulisi näitajaid; hindab Leopoldi võtetega loote asendit ja loote pea laskumist; teeb vaginaalse läbivaatuse emakakaela avanemise, loote laskumise, loote asetuse, loote-kestade seisundi, loote eesasetseva osa ja vaagna sobivuse selgitamiseks, kasutades hindamiseks Bishop'i skaalat; vastavalt leiule määratleb sünnitusfaasi ja koostab edasise plaani; kõrvalekallete korral kaasab õigeaegselt arsti;</p>	<p>1. mõõdab elulisi näitajaid ja interpreteerib tulemusi;</p>		<p>1. lähtub oma ametialases tegevuses eetika-koodeksist (lisa 1), tõenduspõhisest ja tunnustatud ravi- ja tegevusjuhenditest; 2. hoiab info konfidentsiaalsust, lähtudes õigusaktidest; 3. dokumenteerib oma tegevuse, lähtudes õigusaktidest ja riiklikest tegevus-juhenditest; 4. väljendab ennast selgelt ja arusaadavalt; 5. lahendab konflikte konstruktiivselt, rakendades konflikti lähendamise põhimõtteid; kasutab enesekehtestamise strateegiaid; 6. juhindub patsiendikesksest lähenemisest, arvestades ka erivajadustega patsientidega; 7. juhindub multidistsiplinaarse meeskonna töö põhimõtetest; jagab oma teadmisi kolleegidega; 8. säilitab ja arendab oma kutsealaseid teadmisi ja oskusi; 9. järgib oma töös ohutusnõudeid ja rakendab universaalseid turvalisuse tagamise ettevaatusabinõusid, lähtudes õigusaktidest; 10. kasutab ressursse säästlikult; 11. osaleb kutsealases arendustöös; 12. kasutab tööks vajalikul tasemel kontoritarkvara; kasutab erialaseid digitaalseid andmebaase ja tarkvara; 13. kasutab oma töös riigikeelt tasemel C1 ja ühte võõrkeelt suhtlustasandil (lisa 2).</p>	<p>Kirjeldab sünnitaja üldist läbivaatust, sh elulised näitajad ja vaginaalse staatuse hindamise kriteeriume, kasutades hindamisel Bishop'i skaalat. Nimetab loote asendi ja sünnituse progressi hindamise võimalusi väliste võtetega. Kirjeldab tulemuste interpreteerimist sünnitusfaasist tulenevalt, dokumenteerimist lähtudes sünnitusabi juhendist ning koostab edasise jälgimise plaani arvestades naise heaoluga seotud aspekte. Kirjeldab arsti kaasamise vajadust läbi riskihindamise.</p>
<p>5. jälgib ja hindab väljutusperioodi kulgu, kõrvalekallete korral kaasab õigeaegselt arsti; soovib sünnitajale sobivaid sünnitusasendeid, võtab vastu sünnituse; vajadusel teeb lokaalanesteesia episiotomia;</p>	<p>2. manustab ravimeid, lähtudes ravikorraldustest ja kehtivatest ravijuhenditest;</p>	<p>1. määrab ravi vastavalt kehtivatele ravijuhistele ja õigusaktidele; 2. hindab määratud ravi tõhusust ja vajadusel korrigeerib määratud ravi; vajadusel kaasab teisi spetsialiste.</p>		<p>Kirjeldab väljutusperioodi kulgu, juhtimist ja abistamist. Nimetab sagedasemad kõrvalekalded, mis vajavad arsti kaasamist. Toob näiteid sünnituse vastuvõtmisega seotud tegevustest sh analüüsib soovitatud asendeid, abistamisvõtteid jms. Kirjeldab episiotomia tegemise vajadust ja tegevust ning selleks tegevuseks vajalikku anesteesiat ja mõju.</p>

9. sünnitustegevuse kõrvalkallete korral kasutab mittefarmakoloogilisi meetodeid ja või täidab naistearsti korraldusi; teostab amniotoomia ja hindab lootevee iseloomu ja hulka;	2. manustab ravimeid, lähtudes ravikorraldustest ja kehtivatest ravijuhenditest;	2. hindab määratud ravi tõhusust ja vajadusel korrigeerib määratud ravi; vajadusel kaasab teisi spetsialiste.	1. lähtub oma ametialases tegevuses eetika-koodeksist (lisa 1), tõenduspõhisest ja tunnustatud ravi- ja tegevusjuhenditest; 2. hoiab info konfidentsiaalsust, lähtudes õigusaktidest; 3. dokumenteerib oma tegevuse, lähtudes õigusaktidest ja riiklikest tegevus-juhenditest; 4. väljendab ennast selgelt ja arusaadavalt; 5. lahendab konflikte konstruktiivselt, rakendades konflikti lähendamise põhimõtteid; kasutab enesekehtestamise strateegiaid; 6. juhindub patsiendikesksest lähenemisest, arvestades ka erivajadustega patsientidega; 7. juhindub multidistsiplinaarse meeskonna töö põhimõtetest; jagab oma teadmisi kolleegidega; 8. säilitab ja arendab oma kutsealaseid teadmisi ja oskusi; 9. järgib oma töös ohutusnõudeid ja rakendab universaalseid turvalisuse tagamise ettevaatusabinõusid, lähtudes õigusaktidest; 10. kasutab ressursse säästlikult; 11. osaleb kutsealases arendustöös; 12. kasutab tööks vajalikul tasemel kontoritarkvara; kasutab erialaseid digitaalseid andmebaase ja tarkvara; 13. kasutab oma töös riigikeelt tasemel C1 ja ühte võõrkeelt suhtlustasandil (lisa 2).	Loetleb sünnitustegevuse kulu häireid ja nende tekkepõhjust. Toob näiteid koos põhjendusega valitud ravimeetodi kasutamisest ja dokumenteerimisest ning ämmaemanda pädevust häirunud sünnituse kulu korral. Kirjeldab lootevete avamise tehnikat ja hinnatavaid komponente.
10. tagab emale ja lapsele turvalise keskkonna kiindumus-suhte kujunemiseks, abistab esmase nahk-naha kontakti ja imetamise algatamisel;				Kirjeldab, kuidas loob emale ja lapsele turvalise sünnitusjärgse keskkonna ja selle vajadust. Toob näiteid varajase nahk-naha kontakti ning imetamise algatamise rakendamisest.
11. hindab nabaväadi klemmimise ajastust, lähtudes vastsündinu gestatsiooni vanusest ja seisundist ning ema seisundist;				Toob näiteid nabaväadi sulgemise tehnikast ja ajastatusest, lähtudes vastsündinu gestatsiooni ajast, üldisest heaolust ning sünnitanu seisundist.
12. hindab ja juhib platsentaarperioodi vastavalt juhenditele; kõrvalekallete puhul kutsub abi ja tegutseb vastavalt juhendile; hindab põramiste terviklikkust; eriolukorras eemaldab platsenta manuaalselt;	2. manustab ravimeid, lähtudes ravikorraldustest ja kehtivatest ravijuhenditest;	1. määrab ravi vastavalt kehtivatele ravijuhistele ja õigusaktidele; 2. hindab määratud ravi tõhusust ja vajadusel korrigeerib määratud ravi; vajadusel kaasab teisi spetsialiste.		Kirjeldab platsentaarperioodi juhtimise põhimõtteid, etappe ja taktikat, lähtudes kehtivast juhendist kaasates kõrvalkalde esinemisel arsti. Nimetab platsentaarperioodis kasutatavad ravimid ja nende mõju ning kirjeldab dokumenteerimist lähtuvalt valitud taktikast. Kirjeldab platsenta terviklikkuse hindamist ja manuaalset platsenta eemaldamist.

<p>13. hindab sünnitusjärgset vere-kaotust, kasutab sünnitusjärgse veritsuse ja verejooksu ennetamise võtteid ja ravimeid;</p>	<p>3. hindab erituselunditega seotud toimingute vajadust ja teostab protseduurid;</p>	<p>1. määrab ravi vastavalt kehtivatele ravijuhistele ja õigusaktidele; 2. hindab määratud ravi tõhusust ja vajadusel korrigeerib määratud ravi; vajadusel kaasab teisi spetsialiste.</p>	<p>1. lähtub oma ametialases tegevuses eetika-koodeksist (lisa 1), tõenduspõhisest ja tunnustatud ravi- ja tegevusjuhenditest; 2. hoiab info konfidentsiaalsust, lähtudes õigusaktidest; 3. dokumenteerib oma tegevuse, lähtudes õigusaktidest ja riiklikest tegevus-juhenditest; 4. väljendab ennast selgelt ja arusaadavalt; 5. lahendab konflikte konstruktiivselt, rakendades konflikti lähendamise põhimõtteid; kasutab enesekehtestamise strateegiaid; 6. juhindub patsiendikesksest lähenemisest, arvestades ka erivajadustega patsientidega; 7. juhindub multidistsiplinaarse meeskonna töö põhimõtetest; jagab oma teadmisi kolleegidega; 8. säilitab ja arendab oma kutsealaseid teadmisi ja oskusi; 9. järgib oma töös ohutusnõudeid ja rakendab universaalseid turvalisuse tagamise ettevaatusabinõusid, lähtudes õigusaktidest; 10. kasutab ressursse säästlikult; 11. osaleb kutsealases arendustöös; 12. kasutab tööks vajalikul tasemel kontoritarkvara; kasutab erialaseid digitaalseid andmebaase ja tarkvara; 13. kasutab oma töös riigikeelt tasemel C1 ja ühte võõrkeelt suhtlustasandil (lisa 2).</p>	<p>Loetleb sünnitusjärgse verekaotuse hindamise põhimõtteid, etappe ja tegevusi. Toob näiteid sünnitusjärgse verejooksu ennetamise meetoditest, sh erituselundid. Kirjeldab sünnitusjärgse perioodi ravivõtteid, nende rakendamist, mõju nii emale kui vastsündinule.</p>
<p>14. teostab sünnitusteede revisiooni terviklikkuse hindamiseks; manustab sünnitusteede taastamise eelselt lokaalanesteetikumi; korrigeerib emakakaela rebendid, juhendab emakakaela rebendite korrigeerimist või abistab naistearsti korrigeerimisel; korrigeerib eriolukorras III järgu rebendid.</p>	<p>2. manustab ravimeid, lähtudes ravikorraldustest ja kehtivatest ravijuhenditest;</p>	<p>1. määrab ravi vastavalt kehtivatele ravijuhistele ja õigusaktidele; 2. hindab määratud ravi tõhusust ja vajadusel korrigeerib määratud ravi; vajadusel kaasab teisi spetsialiste.</p>		<p>Kirjeldab sünnitusteede terviklikkuse kontrolli ja taastamise vajadust ja läbiviimise etappe. Toob näiteid sünnitusteede terviklikkuse taastamisest iseseisvalt ja/või arsti assisteerimisest, sh ravimite kasutamise vajalikkus, mõju ja tehnika. Kirjeldab III järgu rebendi korrigeerimist.</p>

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID			LÄBIVAD KOMPETENTSID	HINDAMISKRITEERIUMID
SÜNNITUSJÄRGNE ÄMMAEMANDUS	ÄMMAEMANDUS-TOIMINGUD	RAVIPLAANI KOOSTAMINE		
Tegevusnäitajad	Tegevusnäitajad	Tegevusnäitajad	Tegevusnäitajad	
1. juhendab ja toetab vanemaid nahk-naha kontakti loomisel, juhendab imetamise käivitumise protsessi; julgustab ja abistab vanemaid lapsega emotsionaalse sideme loomisel;			1. lähtub oma ametialases tegevuses eetika-koodeksist (lisa 1), tõendus põhised ja tunnustatud ravi- ja tegevusjuhenditest; 2. hoiab info konfidentsiaalsust, lähtudes õigusaktidest; 3. dokumenteerib oma tegevuse, lähtudes õigusaktidest ja riiklikest tegevus-juhenditest; 4. väljendab ennast selgelt ja arusaadavalt; 5. lahendab konflikte konstruktiivselt, rakendades konflikti lähendamise põhimõtteid; kasutab enesekehtestamise strateegiaid; 6. juhindub patsiendikesksest lähenemisest, arvestades ka erivajadustega patsientidega; 7. juhindub multidistsiplinaarse meeskonna töö põhimõtetest; jagab oma teadmisi kolleegidega; 8. säilitab ja arendab oma kutsealaseid teadmisi ja oskusi; 9. järgib oma töös ohutusnõudeid ja rakendab universaalseid turvalisuse tagamise ettevaatusabinõusid, lähtudes õigusaktidest; 10. kasutab ressursse säästlikult; 11. osaleb kutsealases arendustöös; 12. kasutab tööks vajalikul tasemel kontoritarkvara; kasutab erialaseid digitaalseid andmebaase ja tarkvara; 13. kasutab oma töös riigikeelt tasemel C1 ja ühte võõrkeelt suhtlustasandil (lisa 2).	Selgitab nahk-naha kontakti tähtsust ema, lapse ja perekonna aspektist. Toob näiteid imetamise käivitumise protsessist. Kirjeldab vanemate toetamist lapsega emotsionaalse sideme loomisel.
2. teostab sünnitusjärgse läbivaatuse ja selgitab organismis toimuvaid muutusi; hindab emaka involutsiooni ja sünnitusteede traumade paranemist, sh keisrilõike haav;	5. teostab haavahooldust, lähtudes haava tüübist; kõrvalekallete ilmnemisel planeerib sekkumised; määrab ravi oma pädevuse piires;	2. hindab määratud ravi tõhusust ja vajadusel korrigeerib määratud ravi; vajadusel kaasab teisi spetsialiste.		Kirjeldab sünnitanu läbivaatuse eesmärki, vajadust, teostamise tehnikat ning lähtuvalt tulemustest planeerib edasist jälgimist, sh analüüside ja uuringute määramine. Toob näiteid valuravi määramisest ämmaemanda pädevusest tulenevalt ning koostööd teiste spetsialistidega valuravi määramisel.
3. jälgib ja hindab operatsiooni-järgselt patsiendi seisundit vastavalt tervise näitajatele ja ravi korraldustele; vajadusel planeerib edasise sekkumise;	1. mõõdab elulisi näitajaid ja interpreteerib tulemusi; 2. manustab ravimeid, lähtudes ravikorraldustest ja kehtivatest ravijuhenditest;	2. hindab määratud ravi tõhusust ja vajadusel korrigeerib määratud ravi; vajadusel kaasab teisi spetsialiste.		Kirjeldab operatsioonijärgse patsiendi seisundi hindamist, loetleb jälgimistegevuse põhietappe ja kirjeldab tulemuste interpreteerimist, sh määratud ravi, selle mõju ning tõhusust. Jälgimisetappide tulemustest lähtuvalt oskab välja tuua sekkumise vajaduse ja teiste spetsialistide kaasamise.
4. juhendab ja toetab naise toimetulekut sünnitusjärgse taastumise ja enesehooldusega ning informeerib võimalikest ohutunnustest ja abisaamise võimalustest;				Toob näiteid naise toetamisest sünnitusjärgse taastumise ja enesehooldusega toimetulekul. Kirjeldab sünnitusjärgse perioodi ohutunnused ning abisaamise võimalused.

<p>5. toetab vanemaid kriisis, arvestades vanemate emotsionaalset seisundit ja vajadusi; korraldab juhtumi lahendamise koostöös teiste spetsialistidega;</p>			<p>1. lähtub oma ametialases tegevuses eetika-koodeksist (lisa 1), tõenduspõhisest ja tunnustatud ravi- ja tegevusjuhenditest; 2. hoiab info konfidentsiaalsust, lähtudes õigusaktidest; 3. dokumenteerib oma tegevuse, lähtudes õigusaktidest ja riiklikest tegevus-juhenditest; 4. väljendab ennast selgelt ja arusaadavalt; 5. lahendab konflikte konstruktiivselt, rakendades konflikti lahendamise põhimõtteid; kasutab enesekehtestamise strateegiaid; 6. juhindub patsiendikesksest lähenemisest, arvestades ka erivajadustega patsientidega; 7. juhindub multidistsiplinaarse meeskonna töö põhimõtetest; jagab oma teadmisi kolleegidega; 8. säilitab ja arendab oma kutsealaseid teadmisi ja oskusi; 9. järgib oma töös ohutusnõudeid ja rakendab universaalseid turvalisuse tagamise ettevaatusabinõusid, lähtudes õigusaktidest; 10. kasutab ressursse säästlikult; 11. osaleb kutsealases arendustöös; 12. kasutab tööks vajalikul tasemel kontoritarkvara; kasutab erialaseid digitaalseid andmebaase ja tarkvara; 13. kasutab oma töös riigikeelt tasemel C1 ja ühte võõrkeelt suhtlustasandil (lisa 2).</p>	<p>Kirjeldab leinas vanematele pakutavat abi arvestades vanemate emotsionaalset seisundit. Nimetab erinevate erialade spetsialistid, kellega koostööd tehakse. Kirjeldab ämmaemanda tegevust kriisis olevate vanemate suunamisel vajalike spetsialistide juurde.</p>
<p>6. juhendab vanemaid vastsündinu (sh enneaegse vastsündinu) ja imiku baasvajaduste äratundmisel ja hindamisel, õpetab hooldusvõtteid ning informeerib võimalikest ohutunnustest ning abisaamise võimalustest; tunneb ära psühhomotoorse arengu kõrvalekalded;</p>				<p>Toob näiteid perede juhendamisest vastsündinu (sh enneaegse vastsündinu) esmaste vajaduste äratundmisel ja hooldusvõtete õpetamisel ning tegutsemisest erinevate ohutunnuste ilmnamisel. Kirjeldab oma tegevust erinevate ohutunnuste ilmnamisel, nimetades psühhomotoorseid kõrvalekalded ning abisaamise võimalused.</p>

<p>7. juhendab ja toetab naist imetamisel; diagnoosib imetamisprobleeme põhjustavaid seisundeid ja määrab ravimeetodid, vajadusel koostöös teiste spetsialistidega; vajadusel soovib alternatiivseid toitmistehnikaid;</p>	<p>2. manustab ravimeid, lähtudes ravikorraldustest ja kehtivatest ravijuhenditest;</p>	<p>1. määrab ravi vastavalt kehtivatele ravijuhistele ja õigusaktidele; 2. hindab määratud ravi tõhusust ja vajadusel korrigeerib määratud ravi; vajadusel kaasab teisi spetsialiste.</p>	<p>1. lähtub oma ametialases tegevuses eetika-koodeksist (lisa 1), tõenduspõhisest ja tunnustatud ravi- ja tegevusjuhenditest; 2. hoiab info konfidentsiaalsust, lähtudes õigusaktidest; 3. dokumenteerib oma tegevuse, lähtudes õigusaktidest ja riiklikest tegevus-juhenditest; 4. väljendab ennast selgelt ja arusaadavalt; 5. lahendab konflikte konstruktiivselt, rakendades konflikti lahendamise põhimõtteid; kasutab enesekehtestamise strateegiaid; 6. juhindub patsiendikesksest lähenemisest, arvestades ka erivajadustega patsientidega; 7. juhindub multidistsiplinaarse meeskonna töö põhimõtetest; jagab oma teadmisi kolleegidega; 8. säilitab ja arendab oma kutsealaseid teadmisi ja oskusi; 9. järgib oma töös ohutusnõudeid ja rakendab universaalseid turvalisuse tagamise ettevaatusabinõusid, lähtudes õigusaktidest; 10. kasutab ressursse säästlikult; 11. osaleb kutsealases arendustöös; 12. kasutab tööks vajalikul tasemel kontoritarkvara; kasutab erialaseid digitaalseid andmebaase ja tarkvara; 13. kasutab oma töös riigikeelt tasemel C1 ja ühte võõrkeelt suhtlustasandil (lisa 2).</p>	<p>Toob näiteid naise juhendamisel imetamisel. Analüüsib sagedamini esinevaid imetamisprobleemidega kaasnevaid diagnoose ja imetamisprobleemide lahendamiseviiside valikuid, sh ravimeetodid ning ravi tõhusust. Nimetab erinevad koostööspetsialistid probleemide lahendamisel. Loetleb alternatiivseid toitmistehnikaid.</p>
<p>8. juhendab ja toetab naist laktatsiooni käivitamisel ja selle säilitamisel;</p>				<p>Kirjeldab laktatsiooni füsioloogilist kulgu, selle säilitamist naise toetamisel ning juhendamisel.</p>
<p>9. määratleb laktogeneesi pärssimise vajaduse; juhendab ja toetab naist, lähtudes valitud laktogeneesi pärssimise meetodist.</p>	<p>2. manustab ravimeid, lähtudes ravikorraldustest ja kehtivatest ravijuhenditest;</p>	<p>2. hindab määratud ravi tõhusust ja vajadusel korrigeerib määratud ravi; vajadusel kaasab teisi spetsialiste.</p>		<p>Nimetab lakogeneesi pärssimise vajadused, meetodid, sh ravimid ja nende mõju ja tõhusus. Analüüsib laktogeneesi pärssimisega seotud ämmaemanda tegevust naise juhendamisel ja toetamisel.</p>

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID			LÄBIVAD KOMPETENTSID	HINDAMISKRITEERIUMID
VASTSÜNDINU HOOLDUS	ÄMMAEMANDUS-TOIMINGUD	RAVIPLAANI KOOSTAMINE		
Tegevusnäitajad	Tegevusnäitajad	Tegevusnäitajad	Tegevusnäitajad	
1. tõendab sünni ja identifitseerib vastsündinu;			<p>1. lähtub oma ametialases tegevuses eetika-koodeksist (lisa 1), tõendus põhised ja tunnustatud ravi- ja tegevusjuhenditest; 2. hoiab info konfidentsiaalsust, lähtudes õigusaktidest; 3. dokumenteerib oma tegevuse, lähtudes õigusaktidest ja riiklike tegevus-juhenditest; 4. väljendab ennast selgelt ja arusaadavalt; 5. lahendab konflikte konstruktiivselt, rakendades konflikti lähendamise põhimõtteid; kasutab enesekehtestamise strateegiaid; 6. juhindub patsiendikesksest lähenemisest, arvestades ka erivajadustega patsientidega; 7. juhindub multidistsiplinaarse meeskonna töö põhimõtetest; jagab oma teadmisi kolleegidega; 8. säilitab ja arendab oma kutsealaseid teadmisi ja oskusi; 9. järgib oma töös ohutusnõudeid ja rakendab universaalseid turvalisuse tagamise ettevaatusabinõusid, lähtudes õigusaktidest; 10. kasutab ressursse säästlikult; 11. osaleb kutsealases arendustöös; 12. kasutab tööks vajalikul tasemel kontoritarkvara; kasutab erialaseid digitaalseid andmebaase ja tarkvara; 13. kasutab oma töös riigikeelt tasemel C1 ja ühte võõrkeelt suhtlustasandil (lisa 2).</p>	Kirjeldab vastsündinu identifitseerimise ja registreerimise protsessi.
2. hindab vastsündinu seisundit sünnil Apgari skaalal, teeb vastsündinu esmase läbivaatuse ja tualeti;				Kirjeldab vastsündinu esmase läbivaatuse tegemist ja tualetti, tegevuse hindamist, sh vastsündinu seisundi hindamist Apgari skaalal.
3. jälgib vastsündinu kohanemist ja hindab seisundit;	1. mõõdab elulisi näitajaid ja interpreteerib tulemusi;			Kirjeldab vastsündinu kohanemist, sellega seotud tegevusi ja hindamise kriteeriume.
4. jälgib haiget vastsündinut järgides ravikorraldusi, juhendab ema/pere haige vastsündinu hoolduse osas;	2. manustab ravimeid, lähtudes ravikorraldustest ja kehtivatest ravijuhenditest; 4. hindab fototeraapia rakendamise vajadust ja teostab fototeraapiat, lähtudes ravikorraldustest;	2. hindab määratud ravi tõhusust ja vajadusel korrigeerib määratud ravi; vajadusel kaasab teisi spetsialiste.		Kirjeldab sagedasemad põhjused vastsündinu haigestumisest ning ravikorraldustest ja nende tõhususest jälgimisel, kaasates vajadusel teised spetsialistid. Kirjeldab fototeraapia rakendamise vajadust, selle teostamist ja ravikorralduste järgimist ning vanemate juhendamist lapse hooldusel.
5. vajadusel osutab vastsündinule abi elutähtsate funktsioonide taastamisel, kasutades elustamisvõtteid lähtuvalt kehtivatest tegevusjuhenditest; kutsab abi või suunab patsiendi edasi teiste tervishoiuspetsialistide juurde.	6. vajadusel osutab abi patsiendi elutähtsate funktsioonide taastamisel, kasutades elustamisvõtteid lähtuvalt kehtivatest tegevusjuhenditest; kutsab abi või suunab patsiendi edasi teiste spetsialistide juurde;			Loetleb vastsündinu esmaabi ja elustamisega seotud tegevused etappide kaupa ning eristab ämmaemanda pädevuse ning tegutsemise lähtudes kehtivatest juhenditest. Nimetab teised tervishoiuspetsialistid elutähtsate funktsioonide taastamisel.

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID			LÄBIVAD KOMPETENTSID	HINDAMISKRITEERIUMID
ÄMMAEMANDUS NAISTEHAIGUSTE JA RASEDUSE KATKEMISE/ KATKESTAMISE KORRAL	ÄMMAEMANDUS- TOIMINGUD	RAVIPLAANI KOOSTAMINE		
Tegevusnäitajad	Tegevusnäitaja	Tegevusnäitaja	Tegevusnäitajad	
1. selgitab naistehaiguste ja sugulisel teel levivate haiguste ennetamisvõimalusi, levikut, kulgu, diagnostikat ja ravipõhi-mõtteid; määrab ravi oma pädevuse piires;	2. manustab ravimeid, lähtudes ravikorraldustest ja kehtivatest ravijuhenditest; 8. määrab ja teostab vajalikud analüüsid ning uuringud, interpreteerib tulemusi; teeb skriining-teste, kõrvalekallete korral suunab patsiendi edasi.	1. määrab ravi vastavalt kehtivatele ravijuhistele ja õigusaktidele; 2. hindab määratud ravi tõhusust ja vajadusel korrigeerib määratud ravi; vajadusel kaasab teisi spetsialiste.	1. lähtub oma ametialases tegevuses eetika-koodeksist (lisa 1), tõendus põhiseest ja tunnustatud ravi- ja tegevusjuhenditest; 2. hoiab info konfidentsiaalsust, lähtudes õigusaktidest; 3. dokumenteerib oma tegevuse, lähtudes õigusaktidest ja riiklikest tegevus-juhenditest; 4. väljendab ennast selgelt ja arusaadavalt; 5. lahendab konflikte konstruktiivselt, rakendades konflikti lähendamise põhimõtteid; kasutab enesekehtestamise strateegiaid; 6. juhindub patsientikesksest lähenemisest, arvestades ka erivajadustega patsientidega; 7. juhindub multidistsiplinaarse meeskonna töö põhimõtetest; jagab oma teadmisi kolleegidega; 8. säilitab ja arendab oma kutsealaseid teadmisi ja oskusi; 9. järgib oma töös ohutusnõudeid ja rakendab universaalseid turvalisuse tagamise ettevaatusabinõusid, lähtudes õigusaktidest; 10. kasutab ressursse säästlikult; 11. osaleb kutsealases arendustöös; 12. kasutab tööks vajalikul tasemel kontoritarkvara; kasutab erialaseid digitaalseid andmebaase ja tarkvara; 13. kasutab oma töös riigikeelt tasemel C1 ja ühte võõrkeelt suhtlustasandil (lisa 2).	Loetleb praktikas enamlevinud naistehaiguste ja sugulisel teel levivate haiguste ennetamisvõimalusi, levikut, põhjusi, kliinilisi tunnuseid, kulgu ning selgitab diagnostika- ja ravipõhimõtteid, hindab ravi tõhusust. Nimetab õigusakti ja ravijuhise, mille alusel ämmaemandal on õigus ravi määrata. Loetleb ämmaemanda poolt läbiviidavad skriiningtestid, nende tulemuste interpreteerimine ning naistehaiguste puhul sagedamini esinevad probleemid, mille järgselt tuleb naine edasi suunata teise spetsialisti juurde.
2. juhendab ning nõustab naisi (vajadusel ka pereliikmeid) seksuaalkäitumise ning rasedust vastaste vahendite kasutamisel, sealhulgas pärast raseduse katkestamist;		1. määrab ravi vastavalt kehtivatele ravijuhistele ja õigusaktidele; 2. hindab määratud ravi tõhusust ja vajadusel korrigeerib määratud ravi; vajadusel kaasab teisi spetsialiste.		Toob näiteid patsiendi vajadusest lähtuvalt kontratseptsiooni ja seksuaalkäitumise nõustamisest. Kirjeldab naise/paari juhendamist peale raseduse katkestamist sobiva kontratseptsiooni meetodi valikul. Hindab valitud kontratseptsiooni meetodi tõhusust, millest tulenevalt kirjeldab, millisel juhul tekib vajadus kaasata teine spetsialist.

<p>3. selgitab raseduse katkestamise võimalusi ja abordijärgseid tüsistusi; õpetab abordijärgset enesehooldust; selgitab välja naise vastunäidustused abordiks ning valib koos naisega parima raseduse katkestamise meetodi; suunab raseduse katkestamisele; aitab valida naisele sobiliku rasedustumisvastase vahendi;</p>	<p>2. manustab ravimeid, lähtudes ravikorraldustest ja kehtivatest ravijuhenditest;</p>	<p>1. määrab ravi vastavalt kehtivatele ravijuhistele ja õigusaktidele; 2. hindab määratud ravi tõhusust ja vajadusel korrigeerib määratud ravi; vajadusel kaasab teisi spetsialiste.</p>	<p>1. lähtub oma ametialases tegevuses eetika-koodeksist (lisa 1), tõenduspõhisest ja tunnustatud ravi- ja tegevusjuhenditest; 2. hoiab info konfidentsiaalsust, lähtudes õigusaktidest; 3. dokumenteerib oma tegevuse, lähtudes õigusaktidest ja riiklikest tegevus-juhenditest; 4. väljendab ennast selgelt ja arusaadavalt; 5. lahendab konflikte konstruktiivselt, rakendades konflikti lähendamise põhimõtteid; kasutab enesekehtestamise strateegiaid; 6. juhindub patsiendikesksest lähenemisest, arvestades ka erivajadustega patsientidega; 7. juhindub multidistsiplinaarse meeskonna töö põhimõtetest; jagab oma teadmisi kolleegidega; 8. säilitab ja arendab oma kutsealaseid teadmisi ja oskusi; 9. järgib oma töös ohutusnõudeid ja rakendab universaalseid turvalisuse tagamise ettevaatusabinõusid, lähtudes õigusaktidest; 10. kasutab ressursse säästlikult; 11. osaleb kutsealases arendustöös; 12. kasutab tööks vajalikul tasemel kontoritarkvara; kasutab erialaseid digitaalseid andmebaase ja tarkvara; 13. kasutab oma töös riigikeelt tasemel C1 ja ühte võõrkeelt suhtlustasandil (lisa 2).</p>	<p>Loetleb raseduse katkestamise võimalusi, näidustusi ja tüsistusi. Kirjeldab koostööd naisega parima raseduse katkestamise meetodi valiku tegemisel ning naise suunamist raseduse katkestamisele. Kirjeldab erinevate rasedustumisvastaste vahendite eeliseid ja vastunäidustusi arvestades naise soove, ohutust, lähtudes õigusaktidest. Kirjeldab patsiendiõpetust peale raseduse katkemist või katkestamist ja vajadusel suunab naise arsti vastuvõtule.</p>
<p>4. hindab naise seisundit ja elulisi näitajaid erinevate reproduktiivtervise häirete korral, järgides ravikorraldusi; selgitab enesehoolduse ja abi võimalusi; vajadusel ravib või suunab edasi teiste spetsialistide juurde;</p>	<p>1. mõõdab elulisi näitajaid ja interpreteerib tulemusi; 2. manustab ravimeid, lähtudes ravikorraldustest ja kehtivatest ravijuhenditest;</p>	<p>1. määrab ravi vastavalt kehtivatele ravijuhistele ja õigusaktidele; 2. hindab määratud ravi tõhusust ja vajadusel korrigeerib määratud ravi; vajadusel kaasab teisi spetsialiste.</p>		<p>Loetleb sagedamini esinevad reproduktiivtervisega seotud probleemid, ravi määramist ämmaemanda pädevusest, õigusaktidest ja juhenditest lähtuvalt ning ravikorralduste järgimist. Hindab lähtuvalt olukorrast elulisi näitajaid ning viib läbi patsiendiõpetust enesehoolduse ja abi võimalustest. Kirjeldab lähtuvalt probleemist multidistsiplinaarset meeskonda.</p>
<p>5. selgitab erinevate haiguste, sealhulgas naistehaiguste mõju viljakusele; nõustab viljatuseprobleemidega paare; hindab viljatusravi vajadust; selgitab erinevaid viljatusravi uuringuid, diagnostilisi meetodeid ja ravivõimalusi.</p>	<p>2. manustab ravimeid, lähtudes ravikorraldustest ja kehtivatest ravijuhenditest;</p>	<p>2. hindab määratud ravi tõhusust ja vajadusel korrigeerib määratud ravi; vajadusel kaasab teisi spetsialiste.</p>		<p>Toob näiteid naistehaiguste mõjust viljakusele. Kirjeldab viljatuseprobleemidega paaride nõustamist ja viljatusravi vajadust. Loetleb viljatusega kaasnevaid uuringuid, diagnostilisi meetodeid ja ravivõimalusi ning viljatusravi erinevaid võimalusi.</p>

GRUPINÕUSTAMINE	LÄBIVAD KOMPETENTSID	HINDAMISKRITEERIUMID
Tegevusnäitajad		
1. selgitab välja grupi vajadused ja ootused, kasutades sobivaid meetodeid; seab nõustamise eesmärgi, määratleb käsitletavat teema(d), kavandab vajaliku tegevuse ja valmistab ette materjalid;	1. lähtub oma ametialases tegevuses eetika-koodeksist (lisa 1), tõenduspõhisest ja tunnustatud ravi- ja tegevusjuhenditest; 2. hoiab info konfidentsiaalsust, lähtudes õigusaktidest; 3. dokumenteerib oma tegevuse, lähtudes õigusaktidest ja riiklikest tegevus-juhenditest; 4. väljendab ennast selgelt ja arusaadavalt; 5. lahendab konflikte konstruktiivselt, rakendades konflikti lähendamise põhimõtteid; kasutab enesekehtestamise strateegiaid; 6. juhindub patsiendikesksest lähenemisest, arvestades ka erivajadustega patsientidega; 7. juhindub multidistsiplinaarse meeskonna töö põhimõtetest; jagab oma teadmisi kolleegidega; 8. säilitab ja arendab oma kutsealaseid teadmisi ja oskusi; 9. järgib oma töös ohutusnõudeid ja rakendab universaalseid turvalisuse tagamise ettevaatusabinõusid, lähtudes õigusaktidest; 10. kasutab ressursse säästlikult; 11. osaleb kutsealases arendus-töös; 12. kasutab tööks vajalikul tasemel kontoritarkvara; kasutab erialaseid digitaalseid andmebaase ja tarkvara; 13. kasutab oma töös riigikeelt tasemel C1 ja ühte võõrkeelt suhtlustasandil (lisa 2).	Nimetab vähemalt ühe sihtgruppi, keda nõustab. Kirjeldab nõustamise vajaduse ja ootuste välja selgitamist, sobiliku meetodi valiku. Nimetab teemad, mida sihtgruppi nõustamisel käsitleb lähtuvalt eesmärgist. Esitleb sihtgruppi nõustamise kavandi koos tegevustega ja vajaliku ettevalmistava materjali.
2. lepib kokku grupitöö reeglid ja tegevuse ning kujundab motiveeriva nõustamiskeskonna, julgustab gruppi tegema aktiivset koostööd;		Kirjeldab nimetatud sihtgrupiga koostööd: reeglite seadmist ja tegevusi. Kirjeldab, kuidas loob motiveeriva nõustamiskeskonna, grupiliikmete kaasamist aktiivseks koostööks.
3. algatab ja toetab arutelu, loob soodsad tingimused grupiliikmete-vaheliseks tagasisideks, arvestades grupiliikmete individuaalseid vajadusi, suunab grupiprotsesse;		Kirjeldab nimetatud sihtrühma grupiliikmete omavahelise arutelu algatamise meetodeid ja arutelu toetamist. Kirjeldab, milliseid tegevusi läbi viies loob grupiliikmete omavahelise tagasiside andmise tingimused, sealjuures arvestades arvestades grupiliikmete individuaalseid vajadusi. Loetleb grupiprotsessi suunamise meetodid.
4. hindab koos grupiga nõustamistulemusi, analüüsides kriitiliselt grupiliikmetelt saadud tagasisidet ja lähtudes nõustamise eesmärgist; vajadusel lepib kokku edasise tegevusplaani;		Kirjeldab nimetatud sihtrühma puhul nõustamistulemuste hindamise protsessi, kasutades grupiliikmetelt saadud tagasisidet kriitiliselt, kus analüüs toimub eesmärgist tulenevalt. Kirjeldab edasise tegevusplaani etappe lähtuvalt sihtgruppi nõustamisvajadustest.
5. teeb kokkuvõtte, analüüsides kriitiliselt nõustamisprotsessi; vajadusel kavandab parendustegevused sarnaste gruppide nõustamisprotsessi läbiviimiseks;		Kirjeldab valitud sihtgruppi nõustamise kokkuvõtte tegemist, milles on kriitiliselt antud hinnang nõustamisprotsessi. Kirjeldab grupinõustamise sisse viidavate parenduste tegemise vajadust sarnaste sihtgruppide nõustamisprotsesside läbiviimiseks.
6. teeb koostööd siht- ja sidusrühmadega, rakendades kogukonnapõhiseid preventatiivseid meetmeid, kaasates teisi spetsialiste.		Loetleb grupinõustamise läbiviimisel olulised siht- ja sidusrühmad ning teised spetsialistid, et grupinõustamise tulemusel oleks kogukonnapõhine preventiivne meede jätkusuutlik.